

TABĂRA DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ „ACASĂ LA NOI” ediția a XVII-a, iulie-august 2013 (II)

Ajunsa la a XVII-a ediție, Tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi” reprezintă, pentru Asociațiunea ASTRA, pentru susținătorii programului și mai ales pentru participanți, un prilej de mare emoție românească. Cu această ocazie, copiii și tinerii români din teritoriile românești aflate în prezent în afara granițelor României se bucură de activitățile inițiate și organizate de despărțămintele Astrei din România și de organizatorii din localitățile-gazdă. Pentru mulți dintre beneficiari, taberele organizate în diferite zone ale României constituie o ocazie unică de a se bucura de frumusețile naturale și valorile spirituale ale unei țări pe care o simt aproape, vorbindu-i graiul, dar pe care nu au avut prilejul să o viziteze. Invitații se bucură de toată grija organizatorilor, interesați să le îmbogățească cunoștințele de istorie, de geografie, de cultură și de civilizație românească, să-i sprijine în perfecționarea limbii române, prin itinerarii culturale specifice.

Inițiată la Iași, în anul 1997, sub înaltul patronaj al Guvernului României, prin Ministerul Educației și Cercetării și al Asociațiunii Astra, prima ediție a Taberei s-a desfășurat la Dezna, în județul Arad. Din 1998, în condițiile în care nu a mai primit susținere financiară din partea organismelor guvernamentale, Asociațiunea a stabilit propria strategie pentru continuarea și desfășurarea acestei activități. Astfel că, din acel an, grupurile de copii și tineri sosite din afara țării au devenit oaspeți ai familiilor aștiste din localitățile unde s-a desfășurat tabăra. O importantă contribuție au avut-o despărțămintele din Transilvania care, la fiecare ediție, au primit sute de copii și tineri români însoțiți de dascălii lor. Putem enumera aici despărțămintele Năsăud, Alba Iulia, Blaj, Covasna-Harghita, Sibiu, Sebiș, Făget, Buteni, Săcele, Brașov, Bacău, Baia Mare, Șomcuta Mare, Seini, Satu Mare, Tg. Lăpuș, Cluj, Dej, Orăștie, Cîmpeni, Aiud, Beclean, Botoșani, Arad etc.

O bună impresie au făcut oficialitățile locale, dar și familiile care i-au găzduit pe copii, prin implicarea activă în susținerea programului și donațiile de rechizite școlare, manuale, cărți, dicționare, sume de bani și calculatoare.

Toți cei care au luat parte la activitățile Taberei de cultură și civilizație românească „Acasă la noi” au avut ca punct de plecare, pe teritoriul României, capitala culturală a Moldovei, Iașul, despre care Nicolae Iorga spunea că „este înainte de toate o biserică, biserica bisericilor pentru trecutul nostru”. Pentru vizitatori, Iașul rămîne un vestit loc de pelerinaj, oraș al culturii și al renașterii naționale.

Grupurile invitate anul acesta la Tabăra „Acasă la noi” au însumat 390 de invitați originari din: Chișinău, Strășeni,

Căușeni, Ialoveni, Criuleni, Onițcani, Măgdăcești (raionul Criuleni), Ștefan Vodă, Anenii Noi, Grigoriopol, Băhrinești (raionul Florești), (Republica Moldova), Cernăuți, Herța (Ucraina).

Tabăra asigură acestor tineri posibilitatea de a vizita România, de a conștientiza faptul că de o parte și de alta a Prutului și în jurul granițelor României trăiește aceeași națiune, de a cunoaște istoria națională, de a-și perfecționa limba română, de a comunica cu tinerii din alte zone, precum și cu gazdele, de a participa la diferite activități culturale-educative (festivaluri, hramuri, drumeții, hore, nunți, reuniuni, conferințe etc.).

Ediția a XVII-a a Taberei „Acasă la noi” a fost coordonată de președintele despărțămîntului ieșean, prof. Areta Moșu.

Despărțămîntul ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași mulțumește tuturor susținătorilor celei de-a XVII-a ediții a Taberei de Cultură și Civilizație Românească „Acasă la noi”:

Botoșani: *Susținători:* Primăria Municipiului Botoșani (primar Ovidiu Iulian Portariuc), Colegiul Național „A.T. Laurian”, Consiliul Județean, Teatrul „Mihai Eminescu”. *Persoane implicate:* prof. Ioan Onofrei (director Colegiul Național „A.T. Laurian”, prof. Corneliu Filip (președinte Despărțămîntul „A.T. Laurian”), prof. Sorin Nistorică (Despărțămîntul „A.T. Laurian”), prof. Mariana Mîțu (președinte Despărțămîntul ASTRA Onițcani).

Dorohoi: *Susținători:* Seminarul Teologic Ortodox „Sfîntul Ioan Iacob” (director pr. prof. Constantin Muha), Primăria Municipiului Dorohoi. *Persoane implicate:* prof. Titus Tomiuc (președinte Cercul ASTRA „Dumitru Furtună”), prof. Valuța Murariu (director Casa Municipală de Cultură), prof. Mihaela Țuca, prof. Mihail Cerneleanu, Nicole Vasilcovschi (Despărțămîntul „Mihail Kogălniceanu” Iași), prof. Eleonora Cercavschi (director Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfînt” Grigoriopol).

Vatra Dornei: *Susținători:* Primăria Municipiului Vatra Dornei, Primăria Comunei Poiana Stampei, Consilier ing. Gică Apetrii, Liceul „Vasile Deac” (director prof. Iulia Usatiuc), părinții elevilor din Școala Gimnazială nr. 4, Vatra Dornei. *Coordonatori:* prof. Ancuța Voivod (director al Școlii cu cl. I-VIII nr. 4), înv. Anica Facina (coordonator al Cercului ASTRA Vatra Dornei), prof. Alina Dupu-Leonte, înv. Viorica Afloarei, prof. Doina Moroșan, înv. Florentina Bighiu (Școala cu cl. I-VIII nr. 1), prof. Irimie Bighiu, Mădălina Condrea; prof. Claudia Nestor (președinte Despărțămîntul ASTRA „Mihail

Eminescu” Strășeni).

București: *Susținători:* Primăria Sectorului 5 (primar Daniel Marian Vanghelic), Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară „Dumitru Moțoc”, Școala Centrală București.

Persoane implicate: Prof. Dia Daria Stoicescu (președinte Cercul ASTRA), Prof. Maria Norocica Cojescu (secretar științific Cercul ASTRA), Prof. Monica Ancuța, Prof. Oana Soare, Prof. Ileana Oproiu, Prof. Mihaela Bratu, Prof. Diana Hărtescu; Lidia Jubea (președinte Despărțământul „Valul lui Traian” Tighina).

Arieșeni (jud. Alba): *Susținători:* Consiliul Județean Alba (președinte Ion Dumitrel).

Persoane implicate: prof. Oliviu Iacob (Președinte Despărțământul „Eugen Hulea”), prof. Ioan Bîscă (consilier Consiliul Județean), Radu Neag (secretar Despărțământul „Eugen Hulea”), Vera Balan (Despărțământul ASTRA „Petre Ștefănuță” Ialoveni).

Sîncel-Pănade (jud. Alba): *Susținători:* Primăria și Consiliul Local Sîncel. *Persoane implicate:* prof. Lenuța Bloj (director al Școlii Gimnaziale „Ion Pop Reteganul” Sîncel), prof. Silvia Pop (președinte Despărțământul ASTRA „Timotei Cipariu” Blaj), Feodosia Bunescu (primar Băhrinești, raionul Florești).

Bisoca (jud. Buzău): *Organizator și susținător:* Fundația pentru copii „Sfîntul Sava” Buzău. *Persoane implicate:* Preot Mihail Milea, secretar Ionuț Butea (Fundația pentru copii „Sfîntul Sava” Buzău); Vlad Talpalaru, Cătălin Tarhon (Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași), Nicolae Tudoreanu (președinte Despărțământul ASTRA „Vasile Moga” Feștelîța), Octavian Zelinski (președinte Despărțământul ASTRA Anenii Noi).

Zlatna (jud. Alba): *Organizatori și susținători:* Primăria Zlatna (primar Silviu Ponoran), Despărțământul ASTRA „Ampeia”, Fundația „Alba Iulia 1 Decembrie 1918 pentru unitatea și integritatea României”. *Persoane implicate:* ec. Melania Forosigan (președinte Despărțământul ASTRA „Ampeia”), Adrian Puuleț, ec. Ioan Străjan (Fundația „Alba Iulia 1 Decembrie 1918”), prof. Ana Gheorghiuță (director Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani” Chișinău), prof. Areta Moșu (vicepreședinte ASTRA), prof. Vica Țuțurman, Marian Hariuc, Cristian Bețivu (Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași).

Roman (jud. Neamț): *Susținători:* Primăria Municipiului Roman (primar Dan Laurențiu Leoreanu), Colegiul Național „Roman-Vodă”, Asociația „Mușatinii”. *Persoane implicate:* prof. Mihaela Tanovici (director Colegiul Național „Roman-Vodă”), prof. Ovidiu Albert (președinte Asociația „Mușatinii”), prof. Eugenia Ciutac (președinte Cercul ASTRA Măgădești).

Gledin (jud. Bistrița-Năsăud): *Susținători:* Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Primăria Municipiului Reghin, Despărțământul ASTRA Năsăud, Despărțământul ASTRA Reghin. *Persoane implicate:* Prof. Ioan Seni (președintele Despărțământul Central Năsăud), preot Ioan Titieni (Gledin), Remus Lungu (consilier CJ Bistrița-Năsăud), I.

Neagoș, Florin Săsărman, V. Duda, T. Pampa, Dănuț Archiudean, M. Avram, C. Ardelean, D. Podobea, R. Ciuta, D. Cîrcu, M. Pop, Cristi Nicula, Nelia Nicula; Cornel Cotuțiu; Victor Căpățînă (primar Cojușna, raionul Strășeni); Nicolae Robu (vicepreședinte Despărțământul ASTRA „Mihail Eminescu” Strășeni).

Botiza – Poiana Izei (jud. Maramureș): *Organizatori și susținători:* Parohia Botiza, Parohia Poiana Izei. *Persoane implicate:* Preot Ioan Pop (Parohia Poiana Izei); Preot Isidor Berbecar (Parohia Botiza), prof. Valeria Bilț (președinte ASTRA Lăpușană), Irina Achiri (Cercul ASTRA „Gh. Asachi” Herța), Vasile Bîcu (Societatea „Mihail Eminescu” din regiunea Cernăuți).

Colegilor din cadrul Despărțământului ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași, coordonatori ai grupurilor de copii: Vica Țuțurman, Nicole Vasilcosvchi, Marian Hariuc, Vlad Talpalaru, Cătălin Tarhon, Cristian Bețivu.

În perioada 22-28 august 2013, la Sf. Gheorghe și la Întorsura Buzăului (jud. Covasna), la invitația și cu sprijinul direct al familiei ing. Ioan și Teodora Bălan, un grup de 20 de tineri din regiunea Cernăuți (coordonator: Iurie Levciuc) a participat la un program cu caracter multicultural (coorganizator: Despărțământul ASTRA Covasna-Harghita – președinte prof. dr. Luminița Cornea).

ASTRA ne aduce acasă!

„Bine ați venit acasă!” – cu aceste cuvinte au fost întâmpinați în România cei mai bine de douăzeci de tineri din raionul Anenii Noi, participanți la ediția a XVII-a a Taberei de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”. Înainte îi așteptau șase zile pline de aventuri, descoperiri și emoții pozitive – toate încununate de ospitalitatea gazdelor și de un puternic sentiment de apartenență la spiritualitatea românească.

Inițiat și coordonat de asociațiunea ASTRA, Despărțământul „Mihail Kogălniceanu” Iași, tabăra reprezintă un frumos prilej de trăire a unei mari emoții românești, familiarizînd tinerii români din afara granițelor țării cu tezaurul natural și spiritual al României. Deja al șaselea al consecutiv, datorită asociației de cultură și tineret ASTRA – Anenii Noi (președinte – Octavian Zelinski), și tinerii din raionul nostru beneficiază de o astfel de oportunitate. Iar dacă în alți ani au fost vizitate mari centre culturale și istorice ale țării (Alba-Iulia, Botoșani etc.), în cadrul acestei ediții, obiectivul de bază al sejurului a fost vizitarea peisajelor carpatine unice din localitatea Bisoca, județul Buzău.

Localizat la o altitudine de cca. 1000 de metri, campusul pentru copii „Sfîntul Sava” din comuna Bisoca a găzduit, pe lângă tinerii din Anenii Noi, și un grup din satul Feștelîța, raionul Ștefan Vodă. Cu niște monumente naturale de o rară frumusețe, cu povîrnișuri și dealuri cu înălți-

mi provocatoare, staționarea în comună s-a dovedit a fi o experiență unică pentru tinerii împătimiți de aventură și de odihnă activă. Principalul component al acestui sejur au fost drumețiile, majoritatea deplasărilor spre obiectivele turistice ale comunei fiind făcute pe jos, în condiții, pe alocuri, de-a dreptul riscante. Priveliști și experiențe de neuitat au căpătat tinerii vizitând Mănăstirea Poiana Mărului (schit de lemn datat cu anul 1780), Muntele de Sare (rezervație naturală), rezervația de pin negru „Lacurile” și vulcanii noroioși situați la câteva zeci de kilometri de Bisoca. O adevărată aventură a fost vizita la Mănăstirea Găvanu și ridicarea Subcarpaților de Curbură. Din cauza drumului greu accesibil, drumeția *per pedes apostolorum* a solicitat mult efort, încununându-se, însă, cu satisfacția vizitării unei mănăstiri vechi din 1707. Cinci dintre participanți, cei mai temerari, au escaladat povârnișurile din apropiere, ajungând la înălțimi impunătoare.

Dincolo de drumeții în regiunea Bisocăi, în ultima zi a taberei tinerii au vizitat și orașul Buzău, Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei și muzeul bisericesc al acesteia. Pe lângă acestea, pe tot parcursul sejurului s-a făcut foc de tabără, activități sportive și s-a menținut un tradițional program liturgic.

Toate aceste activități nu ar fi fost posibile fără nemijlocita contribuție a Fundației „Sfântul Sava” Buzău (președinte – preot Mihail Milea), fundația care a asigurat cazarea tinerilor și respectarea întocmai a programului de tabără. O impresie deosebită asupra tinerilor au lăsat-o vo-

luntarii veniți la campusul școlar de la Bisoca, dăruirea neremunerată a acestora și puternicul accent ce se pune pe voluntariat (accent atât de necesar Republicii Moldova).

Preotul Mihail Milea a conchis: „Crezul nostru este în bucurie. Bucuria de a trăi, de a visa și de-a iubi. Sperăm că în cadrul acestei excursii-expediții aveți doar emoții de bucurie și împlinire”.

Unii participanți au obiectat lipsa unei informări bine-structurate asupra locurilor din jur și regiunea oarecum izolată. Izolare care, mai mult ca orice, a alimentat acea pace lăuntrică și armonie a omului cu natura.

Odată descoperite de temerarii din Anenii Noi, cele mai înalte și mai atractive peisaje ale Buzăului nu-și schimbă locul, iar casa noastră comună, spirituală și națională, așteaptă să ne spună „Bine ați venit!” de fiecare dată. Or, ASTRA ne aduce acasă, acasă la noi, și ne face să simțim mai clar ca niciodată aerul proaspăt al libertății și spiritualității românești.

Artiom RADU

În Munții Buzăului

În zilele de 17-23 iulie 2013, la Bisoca, județul Buzău, tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi” i-a avut ca invitați pe membrii despărțămintelor ASTRA din Anenii Noi și Feștelița, raionul Ștefan Vodă.

Se face amiază. Pe la orele 15:00, după lungi bătălii purtate cu aceste poteci, care mai degrabă par menite a apăra acest colț de țară de privirile nevoite, decît să îl prezinte cu fast, ajungem în sfîrșit la destinație. Zona este minunată. Aerul curat ne inundă simțul olfactiv de la primul pas făcut în afara mașinii, pe cînd priveliștea ne răpește capacitatea de a ne mișca pînă nu ne îmbătăm ochii și inima cu minunăția ce o avem în față.

Totuși, această clipă de răgaz nu durează mult, deoarece suntem imediat invitați la masă de doamnele, domnii și cele două domnișoare ce își petreceau mare parte a verii făcînd voluntariat la complexul păstorit de preotul Mihai Milea. Trebuie menționat neapărat că aici am fost primiți în adevăratul sens al ospitalității românești și creștinești. Cu brațele deschise și cu o vorbă bună mereu, cei de acolo căutau să ne facă șederea cît mai plăcută și să se asigure că nimic nu lipsește. Masa era întotdeauna îmbelșugată, iar de era nevoie cumva de o lingură de ciorbă sau de pilaf în plus, aceasta nu întîrzia să apară. Bineînțeles, doar după rostirea rugăciunii, după orînduiala locului.

În acel loc, zilele păreau să zboare pe nesimțite, paradoxal acest lucru era combinat și cu un sentiment al imobilității timpului. Excursia la Muntele de Sare, la Mănăstirea Poiana Mărului, Vulcanii Noroioși și nu numai, au oferit plăcute experiențe, au format memorii frumoase de păstrat și amintit în anii ce vor veni, posibilitatea exercițiului fizic necesar sănătății, dar și o desprindere de

tehnologie și tumultul societății citadine, ce sunt bucuroși să spun că nu au fost simțite cîtuși de puțin. Prezența unui telefon modern sau a unui aparat foto s-a făcut simțită, însă nu destul cît să perturbe această perioadă de explorare, reculegere și reînnoire.

Pe lângă programul zilnic de excursii, clipele libere au fost umplute cu discuții informative pe variate subiecte, cîțiva dintre copii dînd dovadă de o perspicacitate superioară și un bagaj de cunoștințe extraordinar de vast pentru vârsta lor. Totuși, am încercat să lăsăm liber și la distracția necesară vârstei, serile fiind petrecute lângă focuri de tabără, întinericul și frigul fiind alungate de cîntece la chitară și ocazionala poveste de dragoste, toate acestea pînă la retragerea în camere, unde ghiduşile și jocurile nu s-au oprit decît atunci cînd somnul ne îmbia la odihnă pentru a purcede a doua zi într-o nouă aventură.

S-au legat prietenii, s-au adunat amintiri plăcute, s-a rîs, iar singurele momente de tristețe s-au simțit abia la plecare, deoarece se terminase timpul alocat acestei tabere, însă fără a-și face loc prea mult în sufletele noastre, deoarece zîmbetele au reapărut odată cu promisiunea revederii și comunicării în continuare, pînă cînd drumurile ni se vor intersecta iarăși.

Vlad TALPALARU

În inima țării

Organizată de Asociațiunea ASTRA, Tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi” a găzduit și anul acesta în jur de 400 de tineri și cadre didactice din comunitățile românești din afara granițelor țării. Despărțămîntul ASTRA din Năsăud a fost gazda unui grup de elevi ai Școlii de Artă din satul Cojușna, raionul Strășeni (Republica Moldova), coordonați de doamna Director Tatiana Jereghi, și un grup de tineri profesori și studenți coordonați de către doamna Eleonora Cercavschî, Director al Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfînt” din orașul Grigoriopol și de către doamna Raisa Pădurean, Director adjunct al Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din orașul Tiraspol. Aceștia au fost cazați la Centrul Parohial din satul Gledin, comuna Monor, centru condus de către preotul Ioan Titieni.

Pe parcursul celor șapte zile, participanții la Tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi” au avut ocazia de a vizita orașele Bistrița, Năsăud, Reghin, Tg. Mureș, de a vizita muzeele și centrele culturale din orașele respective, de a se întîlni și a discuta cu personalități din zonă, dar și cu reprezentanții Consiliului Județean Bistrița-Năsăud și ai primăriilor din orașele vizitate.

Deschiderea Taberei a avut loc în spațiul oferit de către Muzeul de istorie din Bistrița, în prezența președintelui Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, domnul Emil Radu Moldovan, a doamnei Areta Moșu, președintele Despărțămîntului Astra „Mihail Kogălniceanu” Iași, a domnului Ioan Seni, președintele Despărțămîntului Central Năsăud, dar și în prezența altor funcționari publici

ai județului Bistrița-Năsăud. După vizitarea muzeului de istorie, tinerii au avut ocazia să viziteze orașul Bistrița, iar spre seară să asiste la o reprezentație de dansuri naționale la Cercul Militar din același oraș.

Programul a continuat a doua zi în orașul Năsăud, ziua începînd prin vizitarea Muzeului „Liviu Rebreanu” și a comunei Rebrîșoara, unde a avut loc și schimbul de experiență dintre Ansamblul de copii „Izvorașul” al Școlii Generale „Iacob și Ioachim Mureșanu” din Rebrîșoara – director Rodovica Ciuta, director adjunct Domnica Cîrcu, consilier educativ Leon Buzilă, instructor Doruț Podoba – și elevii Școlii de Arte din Cojușna. Tot aici au mai fost vizitate și Biserica de lemn din Gruu și Muzeul sătesc. Ziua s-a încheiat în localitatea Runcul Salvei, în compania primarului Anhidim Pavelea, care a pregătit pentru oaspeții din Republica Moldova tradiționalul balmoș ardelenesc. În zilele care au urmat, oaspeții au fost primiți de către doamna primar al orașului Reghin, Maria Precup, au poposit în orașul Beclean, unde au avut ocazia de a vizita Herghelia de cai și Băile Figa. În același timp oaspeții au putut să-și împărtășească ideile și experiențele profesionale și chiar personale în ceea ce privește viața cotidiană. Totodată, elevii Școlii de artă din Cojușna au încîntat gazdele prin portul lor, dar mai ales prin talentul de care au dat dovadă la fiecare vizită oficială. Și cum fiecare muncă este răsplătită, la sfîrșitul șederii în județul Bistrița-Năsăud, tinerii au primit din partea Clubului Rotary din Reghin – președinte ing. Schuller Peter, și din partea directorului Fabricii de viori „Hora” din Reghin, Nicolae Bîzgan, mai multe instrumente (viori, chitare, naiuri și muzicuțe), destinate să doteze școala de arte unde aceștia își desfășoară activitatea.

Tot în timpul șederii la Gledin, tinerii au fost inițiați în tainele picturii pe sticlă și ale „lucrului manual” de către familia Daniela și Stelian Friciu din Reghin. Pe parcursul taberei, au fost alături de acești tineri prof. Ioan Neagoș de la Societatea „România pentru o Dezvoltare Durabilă”, prof. Cornel Cotuțiu de la Uniunea Scriitorilor, inspectorii școlari de la IȘJ Bistrița-Năsăud, prof. Romulus Berceni, reprezentant al CJC Bistrița-Năsăud și, nu în ultimul rînd, preotul Ioan Titieni, care s-a ocupat și de cele mai mici detalii pentru ca șederea acestor tineri în România să fie una de neuitat.

Mihaela GHEORGHIU

Jurnal de vacanță

Vestea posibilității de a face o excursie în România, în cadrul taberei de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”, a fost pentru mine și familia mea o adevărată surpriză. Un drum lung, anevoios, deoarece rămîneam tot mai încîntați de cele văzute și de cele ce urma să le vedem. Deși era o oră tîrzie, cînd am ajuns în Sîncel, jud. Alba, oamenii locului ne așteptau cu mare drag. Am fost repartizați pe la case de oameni gospodari. Eu, împreună cu doi

băieți, am mers la familia Florea, o familie deosebită din toate punctele de vedere: ospitalieră și grijulie, poate chiar mai mult ca cei de acasă. Dimineața am rămas surprinși plăcut de localitatea în care am ajuns. Curat, totul amenajat cu gust deosebit. A urmat prima întâlnire, la primărie, unde am aflat lucruri foarte interesante. Mi-a plăcut foarte mult școala din sat. Clase frumos amenajate, echipamente performante, totul la un nivel european. A urmat vizita la fabrica de vinuri din orașul Jidvei, însoțită de d-na Silvia Pop, președintele ASTREI blăjene. Mărinimosul director ne-a oferit o atenție cu totul specială. Cei maturi au fost serviți cu vin din enormele butoaie, noi, cei mici, ne-am îndulcit cu suc și dulciuri. Seara am avut o discuție interesantă cu familia-gază. Nu mă puteam despărți. Erau foarte convingători și dulci în cele ce se întâmpla. În fiecare zi am fost îndulciți cu extraordinare concerte ale copiilor și tinerilor din România, dar le-am răspuns și noi cu dansuri basarabene în interpretarea ansamblului „Cununa de pe Bâhrin” și cu cântece de dincoace de Prut ale ansamblului „Moștenitorii”. Cel mai mult m-a uimit patriotismul și dragostea românilor pentru păstrarea tradițiilor. Acestea erau demonstrate prin faptul că în fiecare comunitate era câte un muzeu, ceea ce la noi mai rar se întâmplă. În acest context am fost și pe Cîmpia Libertății. Mănăstirile din preajma munților ni se păreau de basm. Am vizitat Sibiul și conducerea centrală a Asociațiunii ASTRA. Ne numeam frați și acest lucru s-a dovedit a fi adevărat când primarii ne-au oferit, drept cadou, carburanți pentru a reuși să vizităm cele mai frumoase locuri. Au trecut repede zilele vacanței la munte, dar au rămas pentru totdeauna relațiile cu cei de acolo și amintirile irepetabile. Ne-au binecuvîntat la întoarcere, au fost chiar și lacrimi, dar n-am uitat să le propunem vizita de răspuns, care urma să fie în aceeași vară minunată.

Igor BUȚĂ

(elev în clasa a IX-a, satul Băhrinești, raionul Florești, Republica Moldova)

La Roman, ne-am simțit ca acasă...

În perioada 27 iulie-3 august 2013 au sosit la Roman oaspeți dragi din Măgdăcești, raionul Criuleni (Republica Moldova), în cadrul tradiționalei Tabere de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”, organizată de Despărțământul ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași. Grupul din Republica Moldova, format din 21 de copii și 4 profesori, a sosit la Roman sîmbătă, 27 iulie, iar copiii au fost cazați în familii din orașul mușatin.

A doua zi a fost dedicată activităților spirituale. Corul de copii „Balada” din Măgdăcești a fost găzduit de Parohia Sfinții Voievozi din Săvinești, județul Neamț. Părintele Petru Munteanu împreună cu credincioșii au avut bucuria de a asculta corul atît în timpul liturghiei, cît și după aceeașta, la Centrul Social „Popasul Iubirii Milostive”, din

aceeași localitate. „Perla Moldovei”, orașul Piatra Neamț, s-a dezvăluit copiilor de la înălțimea telegondolei. Maria Nistor, unul dintre copiii veniți din Republica Moldova, ne-a împărtășit primele ei impresii: „Niciodată nu m-am gîndit că voi merge cu telegondola. Familia gazdă m-a ajutat să mă integrez ușor. Oamenii de aici sunt foarte călduroși, mărinimoși și generoși”. La rîndul ei, doamna profesoară Eugenia Ciutac s-a declarat entuziasmată de această experiență: „De fiecare dată cînd revenim în România ne simțim ca acasă, pentru că suntem de același neam, același sînge, aceeași strămoși, iar activitatea noastră, a profesorilor, contează foarte mult pentru copiii basarabeni. Încercăm să se atingă de izvoarele istorice autentice, pentru a construi această conștiință de neam. Activitatea desfășurată la Săvinești a fost extraordinară și vă suntem foarte recunoscători că ați oferit șansa corului nostru să cînte în biserică. Este o premieră pentru noi. Ne-am bucurat foarte mult și am fost impresionați de cum am fost primiți de credincioșii din comunitate. Părintele Petru Munteanu ne-a întîmpinat cu atîta simplitate, bunăvoință, prietenie duhovnicească. O cooperare cu părintele este necesară, pentru că o să ne îmbogățim sufletește și o să întărim aceste legături, care o să fie benefice de ambele părți”. De altfel, această colaborare s-a materializat în scurt timp prin prezența copiilor talentați din Măgdăcești la cea de-a VIII-a ediție a Taberei internaționale de creație „Aripi de înger”, desfășurată în aceeași localitate între 17 și 26 august 2013.

Luni, 29 iulie, delegația a vizitat capitala Moldovei, Iași. Printre obiectivele vizitate s-au numărat: Parcul Copou, Grădina Botanică și „Muzeul Mihail Sadoveanu”. Vizita s-a încheiat la Complexul Palas, unde corul din Măgdăcești a ținut un concert în aer liber. Bucuria a fost cu atît mai mare cu cît am avut prilejul de a o reîntîlni pe „sufletul” acestei tabere, doamna Areta Moșu!

Pe 30 iulie, copiii au făcut să răsunе zidurile Cetății Neamțului de cântece dedicate domnitorilor moldoveni. Audiența, reprezentată din turiști, a fost surprinsă plăcut de concertul extraordinar oferit de corul din Măgdăcești. În aceeași zi, traseul a inclus și o vizită la celebrul muzeu „Nicolae Popa” din Tîrpești și casa memorială „Ion Creangă” din Humulești. Autocarul ne-a purtat apoi pașii la Mănăstirea Neamțului și la Parcului Natural Vînători Neamț. Prin bunăvoința domnului Sebastian Cătănoiu, directorul instituției, copiii au avut acces la un univers vegetal și animalier unic în această zonă a Europei. În încheierea vizitei, corul de copii a delectat personalul instituției cu un nou miniconcert cu muzică tradițională românească.

Ziua de 31 iulie a fost dedicată zonei Sucevei. La Muzeul de Istorie copiii s-au reîntîlnit cu Ștefan cel Mare. Sceneta prezentată a fost una de efect și a bucurat inimile tuturor. Locașurile de cult din centrul Sucevei ne-au oferit o imagine asupra universului spiritual medieval. Pe drumul de întoarcere am intrat și în prima capitală a Moldovei, Baia.

Ziua de 1 august a fost una specială, corul fiind primit

de către Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. În Catedrala Arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva” din Roman au răsunat frumoase cântări religioase, precum și cele patriotice românești. Preasfințitul a întâmpinat oaspeții cu bucurie, i-a felicitat pentru miniconcertul oferit, adresându-le și un cuvânt de învățătură. De asemenea, corul a fost primit și de doamna director al Colegiului Național „Roman-Vodă”, prof. Mihaela Tanovici, inițiatorea a numeroase evenimente dedicate Basarabiei. Întâlnirea a coincis cu serbarea zilei de naștere a Mariei Nistor din Măgdăcești, căreia grupul i-a pregătit o frumoasă surpriză.

Concertul în aer liber susținut pe 2 august în Piața „Roman-Vodă” a fost o premieră pentru urbea mușatină. Locația aleasă – esplanada din fața Primăriei Roman – a prilejuit întâlnirea cu un înfocat susținător al fraților de peste Prut: primarul Dan Laurențiu Leoreanu. Copiii au fost felicități și încurajați de către edilul orașului și, la final, au primit o mică amintire din partea comunității locale. Oaspeții au oferit primarului Romanului, la rîndul lor, un covor cu chipul lui Mihai Eminescu. Spectacolul oferit de ei la finalul taberei „Acasă la noi” s-a bucurat de succes în rîndul romașcanilor. La finalul concertului, copiii basarabeni au împărțit celor prezenți bomboane și cărți despre istoria Basarabiei. Prof. Diana Ciutac Maxim, dirijoaarea corului „Balada”, conchide: „Am fost invitați aici în județul Neamț de către dl. Ovidiu Albert, președintele Asociației *Mușatinii* și de către toți care îl susțin. A fost o surpriză pentru noi. Am ajuns aici cu gânduri, cu presupuneri, dar așteptările sunt mai mult decît mulțumitoare. Ne-au întâmpinat oameni călduroși, am fost ascultați cu plăcere, am plîns împreună. Ne-am simțit ca acasă. Sperăm să mai venim și altă dată și să învățăm lucruri frumoase unii de la alții”.

Ovidiu ALBERT

Tabăra de vară de la Arieșeni

La invitația Consiliului Județean Alba (președinte Ion Dumitreț) și a Despărțământului ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași, un grup de elevi din raionul Ialoveni a avut posibilitatea să participe la o tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”, organizată în Munții Apuseni, în localitatea Arieșeni.

Primul popas în deplasarea lungă spre județul Alba a fost la Iași, în vechea capitală a Moldovei. În primăria orașului eram așteptați de gazde și de dna Areta Moșu, președintele Despărțământului ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași, pentru deschiderea oficială a celei de-a XVII-a ediții a taberei de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”. Mai întîi am cunoscut istoria Palatului Rosetti-Roznovanu, clădirea care adăpostește actualul sediu al primăriei Iași, monument de arhitectură construit în deceniile 7-10 ale secolului XVIII-lea și

restaurat între anii 1830 și 1833, impresionant prin somptuoșitate și prin fastul interioarelor. Apoi, salutați de gazde, primind în dar volumul *Academicienii Iașului*, am continuat drumul spre Arieșeni.

Am ajuns în plină noapte, așteptați cu emoții de domni consilieri Ioan Bîscă și Radu Neag de la Consiliul Județean Alba, dar și de proprietarul vilei Vank, domnul Adrian Nicola Belu, de altfel descendentul lui Horea (Ursu), organizatorul răscoalei din 1784. Chiar din ziua următoare, ghidați de prietenii noștri, am început să explorăm zona Munților Apuseni, care este foarte frumoasă, plină de monumente naturale. Programul a inclus vizite la *Peștera Urșilor*, unde am fost fascinați de realizările minunate ale naturii – stalactitele și stalagmitele; *Ghețarul Scărișoara* – cel mai mare ghețar subteran din România; *cascada Vîrciorog*; *cascada și satul Pătrăhăușești*, *Cascada Pișoia*, *Dealul cu Melci*; *Groapa Ruginoasa*, care reprezintă un fenomen special de eroziune foarte activă, o groapă imensă cu o adîncime de peste 100 m și un diametru de peste 600 m; *Mănăstirea Sf. Ilie din Albac*. Am vizitat muzeul etnografic din *comuna Vidra* și casele memoriale „Avram Iancu” din *comuna Avram Iancu* și „*Horia*” de pe muntele *Fericet*. Sîmbătă, pe data de 20 iulie, grupul nostru a participat la festivalul concurs „Cultură pentru Cultură” organizat tradițional pe *muntele Găina*, unde timp de secole se organiza „Tîrgul de fete”. La concurs au participat reprezentanți din diverse localități din Țara Moșilor, evoluînd cu cîntece și dansuri populare, prezentînd în expoziții nu doar bucătăria caracteristică zonei, ci și obiceiurile și tradițiile moșești.

Un eveniment special a fost întâlnirea cu Cartea. În vizită la tinerii din tabără au venit scriitorul Cornel Nistea și directorul Bibliotecii Județene „Lucian Blaga” Alba, doamna Mioara Pop. În cadrul acestei întâlniri, Cornel Nistea a prezentat cartea *Întîlnirile mele cu Orlando*, iar Ioan Bîscă a prezentat cartea scrisă de domnia sa, *Chestiunea zilei*. Mioara Pop a făcut prezentarea donației de carte oferită de Consiliul Județean Alba bibliotecilor școlare de unde vin elevii. Toți copiii au primit în dar cartea domnului Cornel Nistea, cu autograful autorului, dar și CD-ul „Istoria județului Alba”. Serata a continuat cu un recital de poezie și cîntece oferit de elevii din Ialoveni și cu un concert nemaipomenit oferit de gazde cu muzică și dans caracteristic zonei. Ținem să mulțumim gazdei, proprietarului vilei Vank, domnului Nicola, pentru iile tradiționale pe care ni le-a oferit în seara de neuitat, la întâlnirea cu oaspeții din Alba Iulia.

Focul de tabără din ultima seară de la Arieșeni a fost și un moment poetic, unde s-a citit poezie și s-au cîntat cîntece naționale. Cina de pe malul rîului Arieș a fost una specială, plină de emoții pozitive și clipe de neuitat.

Sfîrșitul taberei a fost deosebit. Grupul de elevi din Ialoveni a avut o întâlnire cu conducerea județului, cu domnul președinte Ion Dumitreț și domni vicepreședinți Alin-Florin Cucui și Florin-Claudiu Roman. Aici s-a discutat despre importanța organizării unor astfel de tabere, care oferă posibilitatea cunoașterii aprofundate a tradițiilor și

obiceiurilor neamului românesc.

Apoi am vizitat cetatea bastionară Alba Iulia, unde am putut urmări ceremonia de schimbare a gărzilor, care are loc tradițional în ultimii aproximativ 300 ani, la ora 12.00. Elevii au mers la Muzeul de Istorie, Sala Unirii și catedrala Reîntregirii Neamului.

Tabăra a oferit elevilor o posibilitate unică de a cunoaște locuri pitorești, monumente arhitecturale, obiceiuri strămoșești, preparate și produse tradiționale moșești și oamenii minunați din România. Aducem sincere mulțumiri organizatorilor taberei pentru posibilitatea de a cunoaște zona Munților Apuseni, dar și pentru donația de carte oferită.

Vera BALAN

Tineri basarabeni în Țara Moților

Cea de-a XVII-a ediție a Taberei de cultură și civilizație românească ASTRA „Acasă la noi” a oferit unui grup de tineri de la Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani” din Chișinău un prilej unic de a petrece o săptămână într-una dintre zonele cele mai bogate și, totodată, cele mai profunde ale sufletului românesc.

Zlatna, un orașel locuit de doar câteva mii de oameni, înzestrat cu un peisaj mirific, a fost locul unde grupul de basarabeni, însoțit de profesori și îndrumători, a realizat că a trebuit să treacă o graniță și apoi să meargă încă 500 de kilometri pentru a vorbi aceeași dulce limbă română ce leagă Apusenii de Nistru. Nu departe de locul natal al lui Avram Iancu, de mormîntul său de la Țebea și de cetatea de la Alba Iulia, simbol al unității românești, orașul Zlatna are parte de oameni minunați, de la primarul localității și pînă la bătrînii simpatici ce se plimbă pe aleile îngrijite și care sunt dornici să poarte discuții savuroase și constructive cu tinerii, mai ales dacă aceștia vin dintr-o regiune românească al cărei destin nu i-a oferit un curs firesc.

Ca în orice tabără, fie că aceasta este una de odihnă sau de cunoaștere, gazda și mai ales condițiile oferite de aceasta dețin un rol esențial în atmosfera grupului. În acest sens, coordonatorii grupului sportiv din Zlatna au avut grijă să strecoare în programul deja foarte încărcat al taberei și o parte interactivă, gest întîmpinat cu entuziasm de către tinerii din Basarabia. Sub directa supraveghere a domnului primar Silviu Ponoran și a domnului viceprimar Daniel Negrea, grupul condus de doamna director Ana Gheorghiuță a beneficiat de un regim special.

Dacă mai sus am pomenit de acei bătrîni care au interacționat cu tinerii, poate cel mai fascinant dintre ei a fost chiar îndrumătorul principal și totodată organizatorul acestei tabere. Doamna Melania Forosigan, la o vîrstă respectabilă, a depus un efort admirabil pentru a călăuzi grupul din Basarabia pe cărările ce duc spre Țebea sau spre Roșia Montană. Mai mult decît atît, relatările încărcate de emoție și luciditate au atras un interes aparte, fapt pentru care coordonatorii și tinerii de la liceul „Principesa Natalia

Dadiani” au ținut să-i mulțumească doamnei Melania Forosigan și domnului Ioan Străjan, pentru căldura și mai ales pentru devotamentul pe care îl dovedesc față de valorile identitare românești. Astfel de persoane, deși sunt tot mai rare în această țară, încă reușesc să ofere un model de verticalitate pentru neamul românesc și reușesc să contribuie la consolidarea patrimoniului cultural și spiritual atît de necesar pentru ființa acestui popor. Totuși, nici tinerii nu au fost mai prejos. Înaintea despărțirii de Zlatna, aceștia au pregătit un program artistic special dedicat tuturor locuitorilor orașului, gest apreciat mai ales de aripa tînără.

Zilele petrecute în inima Apusenilor, vizitele în locurile cu importanță culturală sau contactul cu oameni dornici să ofere un exemplu de viață tinerilor au demonstrat cît de importante sunt diferențele dintre generații, dar că acestea pot fi diminuate, atît timp cît există o deschidere și o înțelegere reciprocă. Dacă generațiile anterioare s-au format sub blestemul unui regim totalitar care a dereglat conștientizarea valorilor perene ale poporului român, generația actuală suferă, în mod inevitabil, consecințele ce au condus la construirea unei societăți dominate de imaturitate și care nu izbuteste să descopere reperele esențiale în buna sa existență.

Trecînd peste neregulile minore care au urmărit buna dispoziție a grupului de tineri, precum și peste reacțiile specifice vârstei, ne exprimăm speranța că experiența vizitării locurilor memoriei, a Muzeului Aurului din Brad sau a cetății Deva, vor însemna un pretext important în maturizarea tinerilor din Basarabia și îndeosebi pentru manifestarea interesului acestora în conștientizarea rolului pe care îl deține limba română în cadrul unei comunități.

Marian HARIUC

